

ENONTEKIÖ

Kilpisjärven asemakaavan muutos, kortteli 18

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS), 24.4.2024

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIINTISUUNNITELMA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukainen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

OAS sisältää perustiedot kaavahankkeesta ja sen valmisteluprosessista niin, että osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua sen valmisteluun.

OAS kertoo mitä on suunnitteilla ja missä, lähtökohdat ja tavoitteet, mitä selvityksiä tehdään ja mitä vaikutuksia arvioidaan, keitä ovat osalliset sekä milloin ja miten suunnitteluun voi vaikuttaa.

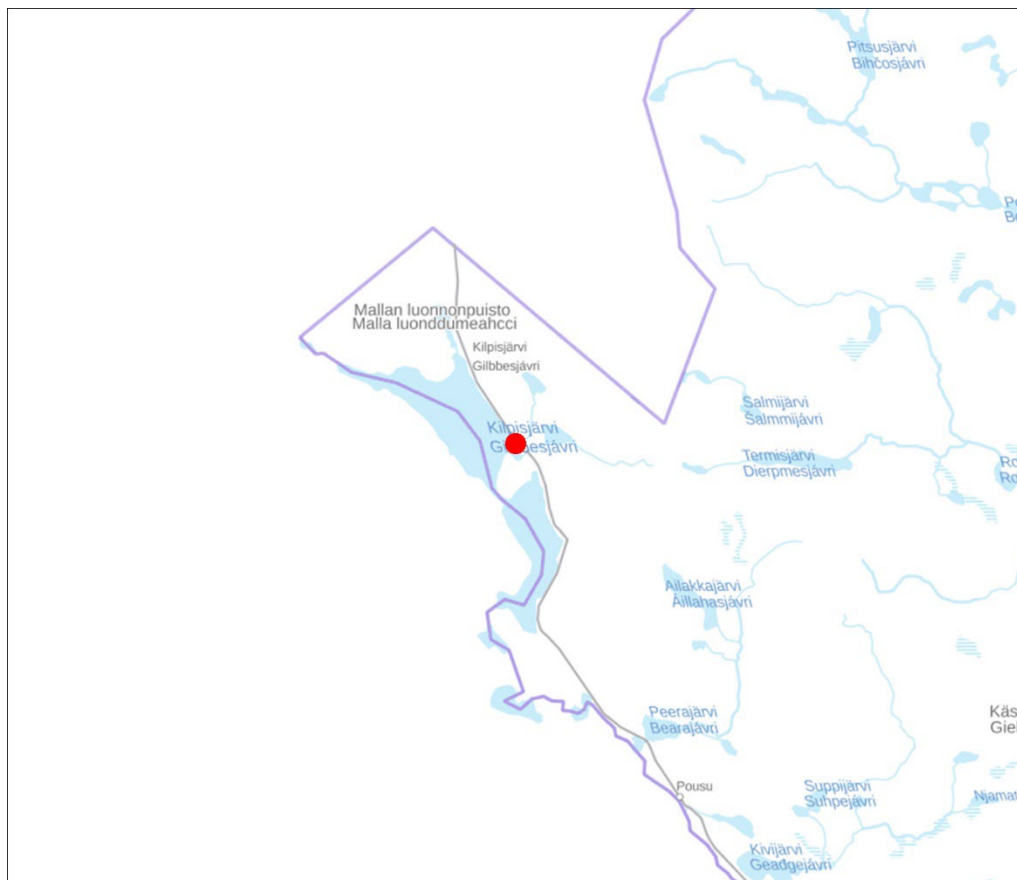
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

2. PERUSTIEDOT KAAVAHANKKEESTA

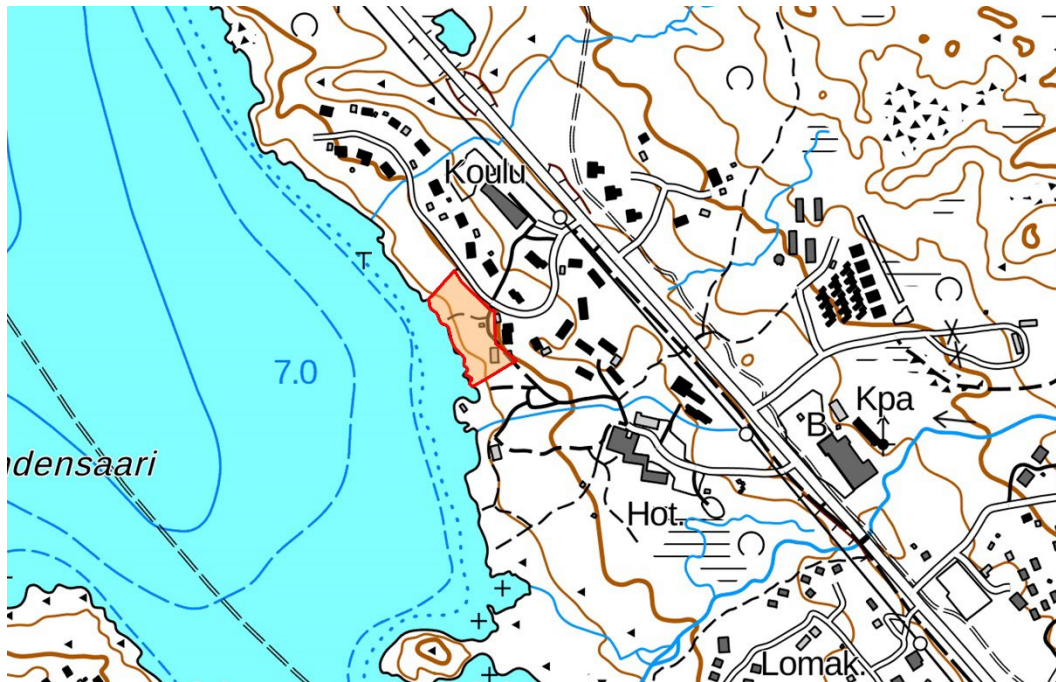
2.1 Nimi

Kilpisjärven asemakaavan muutos, kortteli 18.

2.2 Sijainti

Kilpisjärvi sijaitsee Suomen käsivarressa, Enontekiön kunnan luoteisosassa lähellä Ruotsin ja Norjan rajaa.

Kaavamuutosalue sijoittuu Tsahkalluoktantien varrelle ja on kooltaan noin 6686 neliömetriä. Rajaus saattaa tarkentua kaavaprosessin aikana.

Kaavamuutos koskee kiinteistöjä 47-402-42-22 ja 47-402-42-97.

3. ASEMAKAAVAN TARVE JA TAVOITTEET

Kiinteistön 47-402-42-97 omistaja Kilpissafarit Ky on hakenut Kilpisjärven asemakaavan muutosta ja sitoutunut maksamaan asemakaavoituksen kustannukset.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on laajentaa Kilpissafarit Ky:n rakennuspaikkaa (RM) nykyisen kaavan mukaiselle lähivirkistysalueelle. Kaavan mukainen rakennuspaikka on hyödynnetty äärimmilleen ja yrityksen kasvattaminen nykyisellä tontilla on käynyt mahdottomaksi. Rakennuspaikan laajentamisen myötä hakijan tarkoituksena olisi rakentaa uudet tilat asiakkaille ja kausisäilytystilat moottorikelkoille ym. kalustolle. Tontilla tarvitaan lisää tilaa myös polttopuiden säilyttämiselle.

Voimassa olevan kaavan mukainen rakennuspaikka on Kilpissafarien omistuksessa ja laajennusalue kunnan omistuksessa. Laajennusalue on tarkoitus myydä hakijalle, kun asemakaavamuutos on saanut lainvoiman.

4. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

4.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualue käsittää rakennetun yritystontin sekä rakentamatonta tunturikoivikkoa. Kaavamuutosalue rajautuu Kilpisjärveen, rantaviivaa on noin 120 metriä. Suunnittelualue kuuluu vesi- ja viemäriverkoston piiriin. Alueen itä- ja koillispuolella on omakotitaloalue, kaakossa hotelli.

4.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

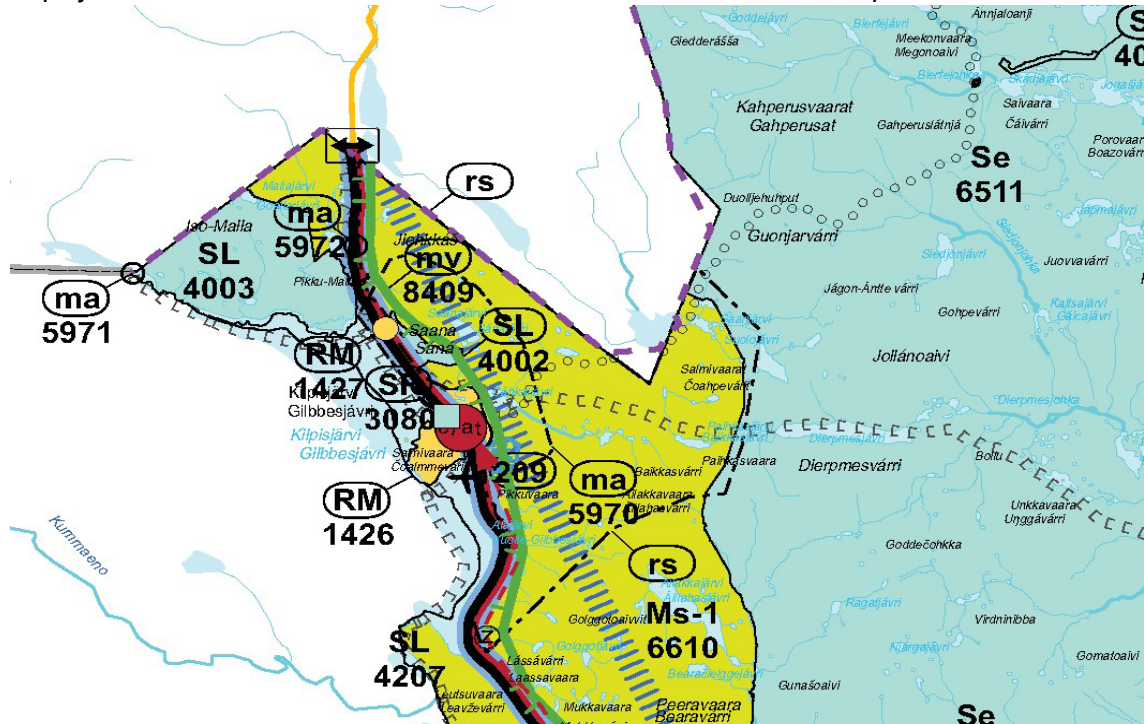
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvoston hyväksymät tarkistettut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, joita ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Alueiden käytön suunnittelulla tulee edistää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista.

4.3 Maakuntakaava

Kilpisjärvellä on voimassa 16.5.2012 lainvoiman saanut Tunturi-Lapin maakuntakaava.

Ote Tunturilapin maakuntakaavasta.

Kilpisjärvellä on osoitettu keskustatoimintojen alueen ja keskuskylän kohdemerkintä c/at. Merkinnällä osoitetaan keskuskylä, joissa pyritään säilyttämään tai joihin suunnitellaan maaseudun peruspalveluita, joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina ja joiden keskeisille alueille voidaan sijoittaa laajan alueen ja rajakaupan palveluja, myös vähittäiskaupan suuryksiköitä. Kaavamääräyksen mukaan alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Suunnittelualue sijoittuu Salmivaaran matkailupalveluiden alueelle (RM 1426) ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeälle alueelle Saanan maisemanähtävyyden alueelle (ma 5970). Kaavamääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on

turvettava merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen. Suunnittelualue kuuluu lisäksi matkailun vetovoima-alueeseen, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealueeseen Kilpisjärven matkailuvyöhyke (mv 8409). Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla.

Maakuntakaavassa on annettu myös koko maakuntakaava-aluetta koskevia määräyksiä muun muassa poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamisesta sekä arvokkaiden maisema-alueiden ja luonnonympäristöjen huomioimisesta.

Suunnittelualuetta koskevat myös seuraavat maakuntakaavan määräykset:

Saamelainen kotiseutualue.

Merkinnällä osoitetaan saamelaisten kotiseutualue. Alueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta. (Laki saamelaiskäräjistä N:o 974/1995 4§)

Viranomaisten on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella yhdyskuntasuunnittelua, valtionmaan, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa, käyttöä, vuokrausta ja luovutusta, kaivoskivennäisten valtausta ja kaivospiirin perustamista tarkoittavia lupahakemuksia taikka muuta vastaavaa saamelaisten kieleen, kulttuuriin tai heidän asemaansa alkuperäiskansana vaikuttava alueiden käyttöön liittyvää asiaa.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovittava yhteen Saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettua saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitolaissa tarkoitettua poronhoitoalueella siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää kulttuurimuotoonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaisten kotiseutualueella.

Saamelaisten kotiseutualueella metsätalouden tulisi käyttää luontaista uudistamista sille soveltuvilla kohteilla ja välttää maanpinnan voimakasta käsittelyä.

Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettu alueen raja.

Rajan pohjoispuoleisella alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtion maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamasta vahingosta. (Poronhoitolain 2.2 §:n mukaan)

Luontaiselinkeinolain mukainen raja.

Merkinnällä osoitetaan luontaiselinkeinolain mukaista rajaa, jonka pohjoispuolella sovelletaan luontaiselinkeinolain tavoitteita.

4.4 Yleiskaava

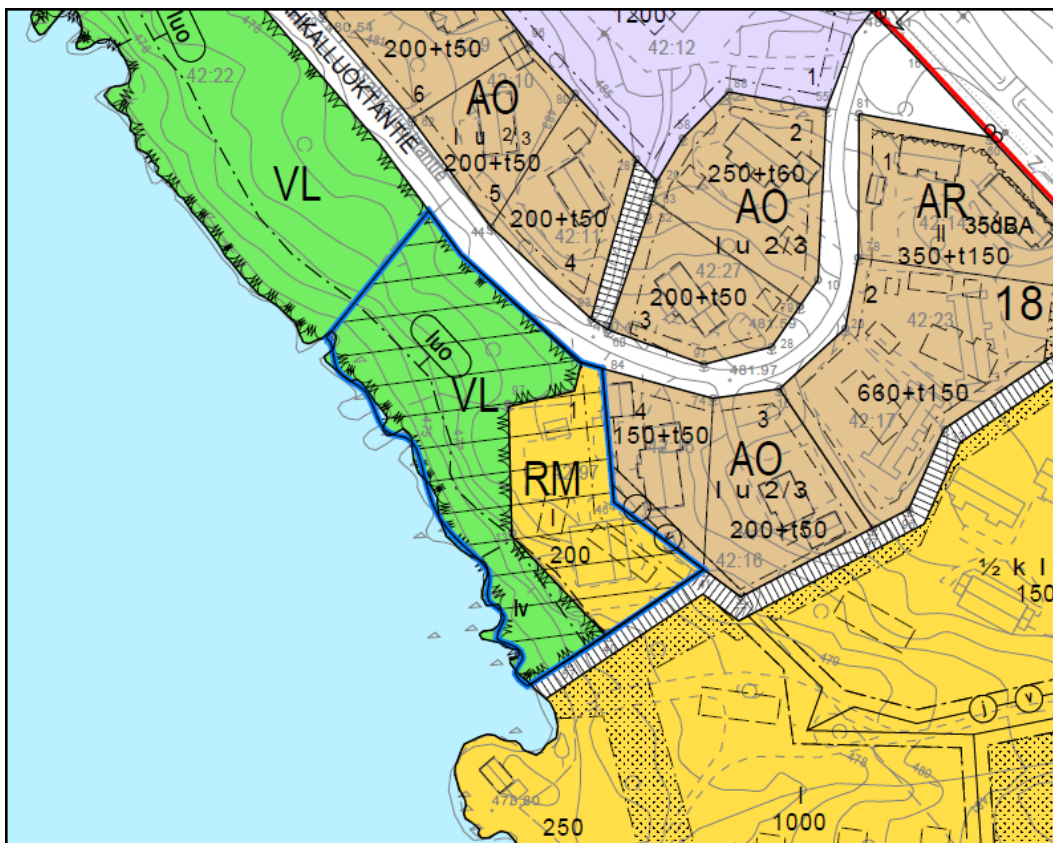
Kilpisjärven kylän alueella ei ole voimassaolevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Vireillä oleva Kilpisjärven osayleiskaava on ehdotusvaiheessa.

4.5 Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa 15.12.2003 hyväksytty Kilpisjärven kyläalueen asemakaava.

Suunnittelualueeseen kohdistuvat kaavamerkinnot RM (matkailupalvelujen korttelialue) ja VL (lähivirkistysalue).

Suunnittelualue rajautuu koillisessa Tsahkalluoktantien katualueeseen, idässä erillispientalojen korttelialueeseen (AO), eteläkaakossa matkailupalvelujen korttelialueeseen (RM), länsilounaassa vesialueeseen (W) sekä luoteessa lähivirkistysalueeseen (VL). Kilpisjärven rantaan on merkitty venevalkama (lv), ranta-alue on lisäksi merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi (luo).

Ote ajantasa-asetuksesta.

4.6 Maisema ja luonto

Suunnittelualueella ei ole tiedossa uhanalaisten lajien esiintymiä. Alueelle tehdään kaavaprosessin aikana luontoselvitys.

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevia arvokkaita kohteita:

-
- Natura 2000 -kohde FI1301912 Tornionjoen ja Muonionjoen vesistö, Erityisten suojelutoimien alue SAC
 - Natura 2000 -kohde FI1300112 Saanan luonnonsuojelualue, Erityisten suojelutoimien alue SAC
 - Natura 2000 -kohde FI1300102 Malla, Erityisten suojelutoimien alue SAC
 - Rantojen suojeluohjelman kohde Käsivarren tunturijärvet (RSO120123)
 - Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Käsivarren suurtunturien maisemat (VAM150167)

4.7 Kulttuuriympäristö

Suunnittelualueen läheisyydessä, sen eteläpuolella sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristökohde (RKY 2009) ”Kilpisjärven matkailuhotelli”.

Suunnittelualueella ei ole tiedossa kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä rakennusperinnön kannalta arvokkaita kohteita.

5. OSALLISET

Kaavan osallisia ovat maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisille ja kunnan jäsenille varataan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia sekä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Tässä asemakaavassa osallisia ovat:

- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Saamelaismuseo Siida
- Lapin pelastuslaitos
- kuntalaiset ja paikallisyhteisöt
- maanomistajat ja rajanaapurit
- Kilpisjärven kyläyhdistys ry
- Käsivarren paliskunta
- Saamelaiskäräjät
- Enontekiön Sähkö Oy
- Enontekiön Vesihuolto Oy

6. SELVITYKSET JA ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Kaavaa laadittaessa selvitetään tarpeellisessa määrin suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia (MRL 9 §). Kaavan arviointityössä tullaan paneutumaan MRA 1 §:n mukaisesti merkittäviin vaikutuksiin, joita tässä asemakaavahankkeessa alustavan tarkastelun perusteella ovat:

- vaikutukset luontoon
- vaikutukset maisemaan
- vaikutukset virkistysalueisiin ja -reitteihin
- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
- vaikutukset liikenteeseen

Kaavan lähtötietoina käytetään seuraavia laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia:

- maakuntakaavan selvitykset
- vireillä olevien, Kilpisjärven aluetta koskevien yleis- ja asemakaavojen selvitykset
- Museoviraston aineistot (arkeologinen kulttuuriympäristö ja rakennettu kulttuuriympäristö)
- SYKE:n paikkatietoaineistot (geologia, suojellut alueet ym.)

Täydentäviä muita selvityksiä laaditaan tarpeen vaatiessa. Lisäselvitysten tarve ratkaistaan kaavaprosessin aikana.

Vaikutusten arviointi tulee pohjautumaan edellä mainittuihin selvityksiin ja muuhun lähtötietomateriaaliin. Selvitysten pohjaksi tehdään mm. maastokäyntejä. Arvioinnin tekee kaavoittaja yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa. Myös osallisilla on oikeus osallistua kaavan vaikutusten arviointiin.

7. VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Lapin ELY-keskus edistää ja ohjaa Enontekiön kaavoitusta ja vastaa kaavojen viranomaisohjauksesta vaikutuksiltaan valtakunnallisten ja merkittävien maakunnallisten asioiden osalta.

8. OSALLISTUMINEN

Osalliset voivat ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Viranomaisilta ja tarvittavin osin myös muilta tahoilta pyydetään erilliset lausunnot.

Osallinen voi olla yhteydessä kaavan laatijaan ja kunnan virkamiehiin kaavaan liittyvissä asioissa koko kaavaprosessin ajan. Kaavoituksen eri vaiheissa esitetyt mielipiteet ja muistutukset kirjataan kaavaselostukseen tai erilliseen raporttiin, jossa esitetään kirjalliset vastineet mielipiteisiin ja muistutuksiin.

Osallisten erityiset kuulemisvaiheet ovat seuraavat:

Palaute OAS:sta

- Osallinen voi antaa vapaamuotoisesti palautetta OAS:sta.

Mielipide kaavan valmisteluvaiheessa

- Osallinen voi esittää mielipiteen kaavaluonnoksesta. Mielipiteen esittämistapa ja osoite ilmoitetaan valmisteluvaiheen kuulemisen kuulutuksen yhteydessä.

Muistutus kaavaehdotuksesta

- Osallinen voi jättää kirjallisen muistutuksen kaavaehdotuksesta. Ohjeet ilmoitetaan kuulutuksessa.
- Niille muistutuksen tehneille, jotka ovat samalla ilmoittaneet osoitteensa, laaditaan kirjallinen vastine.
- Mikäli haluaa henkilökohtaisen erillisen tiedotteen kaavan hyväksymisestä, sen voi mainita muistutuksen yhteydessä.

Valitus kaavan hyväksymisestä

- Kaavan hyväksymistä koskevasta kunnanvaltuuston päätöksestä voi valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle. Koska vain laillisuusperusteet ovat oikeudellisesti merkityksellisiä, on kaavan sisältöön liittyvät seikat suositeltavaa tuoda esille mahdollisimman varhain kaavan kuulemisvaiheiden yhteydessä.

9. KAAVOITUSMENETTELY JA TAVOITEAIKATAULU

Touko-kesäkuu 2024

- Vireille tulon kuulutus ja OAS nähtäville

Kesä-heinäkuu 2024

- Kaavaluonnos nähtäville

Elo-syyskuu 2024

- Palautteen käsittely
- Ehdotuksen valmistelu

Syyskuu 2024

- Kaavaehdotus nähtäville

Lokakuu 2024

- Palautteen käsittely

Marraskuu 2024

- Hyväksymiskäsittely

Joulukuu 2024

- Valitusaika ja voimaantulo

Valitusaika kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on 7 + 30 päivää siitä, kun pöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Kaava saa lainvoiman valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei ole valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kun päätös on saanut lainvoiman, kaavan voimaantulosta kuulutetaan.

10. YHTEYSTIEDOT

Enontekiön kunta
Ounastie 165
99400 Enontekiö
Sähköposti: kirjaamo(at)enontekio.fi

Maankäyttöinsinööri Kai Takkunen
etunimi.sukunimi(at)enontekio.fi
puh. 040 571 6537